

Solgårdens förskola plan mot diskriminering och kränkande behandling

Läsår: 2017-2018

Innehållsförteckning

- 1. Grunduppgifter**
- 2. Utvärdering av föregående verksamhetsår 2016/2017**
- 3. Främjande arbete**
- 4. Kartläggning**
- 5. Förebyggande åtgärder**
- 6. Rutiner för åtgärdande situationer**
- 7. Information**
- 8. Förklaring av begrepp som används i likabehandlingsplanen**

1. Grunduppgifter.

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Förskoleverksamhet

Ansvariga för planen

Förskolechef ansvarar för utvärdering och upprättande av ny plan. All personal på Solgården ansvarar för likabehandlingsplanens arbete.

Vår vision

Förskolan Solgården är en mötesplats där relationer skapas och där erfarenheter och kunskaper utbyts. Vi utgår från att barn har olika sätt att lära och förstå sin omvärld. Barnen har rätt till sina egna hypoteser och tankar kring hur något förhåller sig. En betydelsefull hörnsten i vårt arbete är att barnen ska ges möjlighet till inflytande och delaktighet. Dessa värden menar vi är grundläggande i ett demokratiskt samhällsliv.

Planen gäller från 2017-11-01

Planen gäller till 2018-11-01

Barnens delaktighet

Pedagogerna är närvarande genom sin lyhördhet och ser möjligheter till samtal med barnen i det vardagliga arbetet. Genom samtal och reflektioner om människors lika värde och hur man är mot varandra hålls likabehandlingsarbetet levande i gruppen. Barnens tankar och synpunkter tas tillvara i samtal, intervjuer, tankekartor och reflektionsfrågor.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Vi är noga med lyssna in vårdnadshavares tankar kring sitt barns vardag på förskolan och verksamhetens organisation. Deras tankar och funderingar blir en värdefull del i likabehandlingsarbetet. Genom att regelbundet samtala med vårdnadshavare i den dagliga kontakten, på föräldramöten, under utvecklingssamtal, under inskolningstiden och vid uppkommande situationer som rör likabehandlingsarbetet, skapar vi möjlighet för vårdnadshavarna att bli involverade. Likabehandlingsplanen finns väl synlig för alla vårdnadshavare i hallen på avdelningen.

Personalens delaktighet

Värdegrundsarbete är en del av förskolans systematiska kvalitetsarbete. Vi diskuterar och reflekterar kring likabehandlingsarbetet kontinuerligt. Genom att samtala kring uppkommande dilemman i verksamheten hålls planen levande.

Förankring av planen

Vårdnadshavare blir informerade genom föräldramöten, vardagliga kontakter samt utvecklingssamtal. Vi arbetar med värdegrunden tillsammans med barnen. Genom att pedagoger sätter ord på händelser som sker i det vardagliga samspelet, exempelvis "Vilken bra kompis! Nu blev X ledsen, kom så tröstar vi vår kompis.", blir likabehandlingsarbetet synligt och konkret för barnen. Personalen diskuterar och agerar den.

2. Utvärdering

Beskriv hur fjolårets plan har utvärderats

Planen mot diskriminering och kränkande behandling har utvärderats i samband med att planen skrivs om. Utvärderingen är en del i det systematiska kvalitetsarbetet.

Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan Planen mot diskriminering och kränkande behandling har utvärderats av arbetslagen på APT och KU-dag. Förra årets tema "Stopp min kropp" har varit levande. Genom att barn och pedagoger har fört kontinuerliga samtal som berör likabehandlingsarbetet har nu pedagogerna ett mer medvetet förhållningssätt gentemot barnen som kan uppfattas som kränkning.

Resultat av utvärderingen av fjolårets plan

Barnen har relaterat till och deltagit aktivt i "Stopp min kropp". *"För att leda värdegrundssamtalen tillsammans med barnen har vi försökt visa på vikten av att knacka på dörren innan man går in på toaletten. Vi är noga med att hänga för skynke vid blöjbyten. Vi uppmuntrar barnen att bli självständiga vid toalettbesök. Barnen har fått verktyg och möjlighet att utveckla förmågan att säga ifrån."*

Årets plan ska utvärderas senast 2018-11-01

Beskriv hur årets plan ska utvärderas

Planen är en del av förskolans systematiska kvalitetsarbete och ska utvärderas av pedagogerna i samband med att planen skrivs om. Pågående uppföljningar kommer ske under hela läsåret där barn och vårdnadshavare samt personal kommer kunna följa arbetet.

Ansvarig för att årets plan utvärderas

Förskolechef

3. Främjande arbete

Namn: Främja likabehandling utifrån kön

Områden som berörs av insatsen: Kön

Mål och uppföljning:

Att pojkar och flickor får lika stort inflytande och utrymme i verksamheten.

Insats:

- Vi gör medvetna val kring våra lekmiljöer och material.
- Vi observerar i syfte att upptäcka mönster i hur vi pedagoger bemöter och pratar med barnen.

Ansvarig: Förskolechef och arbetslagen

Datum när det ska vara klart: Ett ständigt pågående arbete

Namn: Främja likabehandling utifrån ålder

Områden som berörs av insatsen: Ålder

Mål och uppföljning: Att alla ska känna sig respekterade oavsett ålder.

Insats

- Vi ska sträva efter att visa på att alla kan ha olika kompetenser och förmågor oavsett ålder.
- Vi ska göra medvetna val vid gruppindelning av barnen i projekt och aktiviteter så att det inte alltid blir uppdelningar efter ålder.
- Vi pedagoger ska undvika använda ålder som värde marker t ex inte säga "du som är så stor borde kunna...."

Ansvarig: Förskolechef och arbetslagen

Datum när det ska vara klart: Ett ständigt pågående arbete

Namn: Främja likabehandling utifrån religion eller annan trosuppfattning

Områden som berörs av insatsen: Religion eller annan trosuppfattning

Mål och uppföljning:

Att alla vårdnadshavare ska med samma förtroende kunna lämna sitt barn till förskolan, förvissade om att barnen inte blir ensidigt påverkade för den ena eller andra åskådning.

Insats:

- Vi ska värna de traditioner (lucia, jul, påsk och midsommar) vi har men också uppmärksamma traditioner utanför normen.
- Vi ska uppmuntra barn, föräldrar och pedagoger att berätta om de högtider de firar så att vi kan uppmärksamma dem.

Ansvarig: Förskolechef och arbetslagen

Datum när det ska vara klart: Ett ständigt pågående arbete.

Namn: Främja likabehandling utifrån könsöverskridande identitet eller uttryck

Områden som berörs av insatsen: Könsöverskridande identitet eller uttryck

Mål och uppföljning: Att varje barn känner sig uppskattad för den hen är eller vill vara.

Insats:

- Vi ska ge barnen positiv uppmuntran oavsett vilken roll de väljer i leken.
- Vi ska måna om att ha representanter av olika människor, olika utseenden och identiteter i vår miljö och vårt material.

Ansvarig: Förskolechef och arbetslagen

Datum när det ska vara klart: Ett ständigt pågående arbete

Namn: Främja likabehandling utifrån etnisk tillhörighet

Områden som berörs av insatsen: Etnisk tillhörighet

Mål och uppföljning: Att synliggöra och ta till vara på likheter och olikheter och uppmärksamma de som en tillgång för gruppen.

Insats:

- Vi ska aktivt försöka hitta böcker, berättelser och material som berättar om andra kulturer än den svenska.
- Vi ska måna om att många olika människor och livsstilar synliggörs i förskolan.

Ansvarig: Förskolechef och arbetslagen

Datum när det ska vara klart: Ett ständigt pågående arbete

Namn: Främja likabehandling utifrån sexuell läggning

Områden som berörs av insatsen: Sexuell läggning

Mål och uppföljning

Att alla som kommer till förskolan Solgården ska känna sig accepterade oavsett sexuell läggning

Insats:

- Vi ska välja sagor, berättelser och material som visar olikhet
- Vi ska välja att kasta om roller eller kön på personer i berättelsen för att utmana normen.
- Vi ska välja bilder och material som belyser olika typer av familjekonstellationer och livsstilar.

Ansvarig: Förskolechef och arbetslagen

Datum när det ska vara klart: Ett ständigt pågående arbete

Namn: Främja likabehandling utifrån funktionshinder

Område som berörs: Funktionshinder

Mål och uppföljning: Att anpassa verksamheten utifrån barnens olika förutsättningar

Insats

- Vi ska skapa förutsättningar och planera så att alla kan delta i verksamhetens aktiviteter eller utflykter på bästa möjliga sätt.
- Vi ska måna om att se varje barns individuella behov och se till att barnen får stöd i lek och projekt, så att alla kan delta och ges lika möjligheter.
- Vi har ett nära samarbetet med vårdnadshavare för att finna de bästa förutsättningarna för barnet.
- Vi samarbetar med specialpedagog samt talpedagog i syfte att undanröja hinder och skapa goda lärandemiljöer.

Ansvarig: Förskolechef och arbetslagen

Datum när det ska vara klart: Ett ständigt pågående arbete

4. Kartläggning

Kartläggningsmetoder:

På förskolan finns några barn med olika etniska tillhörigheter.

Personalen efterfrågar kompetens om att arbeta med barn med olika etniska tillhörigheter.

Områden som berörs i kartläggningen

Etniskt tillhörighet

Hur har barn och vårdnadshavare involverats i kartläggningen

Personalen har reflekterat kring området. Barnen har arbetat med ett likabehandlingsspel. Ajabajaspelet, där frågor inom området har väckts hos barn och pedagoger.

Hur har personalen involverats i kartläggningen

Pedagogerna har analyserat tillfällena kring ajabajaspelet som gjort med barnen och uppmärksammat frågor inom området.

Resultat och analys:

Utifrån kartläggningen har vi uppmärksammat att vi ska fokusera på diskrimineringsgrunden etnisk tillhörighet.

De risker vi ser är:

- Risker finns för negativa relationer kan uppstå om vi inte arbetar med frågan pga att samhället inte har så stor erfarenhet av att möta människor med annan etnisk tillhörighet.
- Risk att barnen med olika etniska tillhörigheter inte får möjlighet att utveckla samma förmågor som andra barn på förskolan.

5. Förebyggande åtgärder

Namn: Etnisk tillhörighet

Områden som berörs av insatsen: Etnisk tillhörighet

Mål och uppföljning:

Att alla barn ska känna sig trygga.

Att alla barn ska få en ökad förståelse för mångfalden.

Insats:

- Vi arbetar med likabehandlingspelet från Trollhättans Stad som heter Ajabajaspelet.
- Vi diskuterar med barnen och läser högt för dem om mångfalden.

Motivera insats:

För att främja lärande för alla barn på förskolan och för att få kännedom om olika kulturer.

Ansvarig

Pedagogerna i huset

Datum när det ska vara klart:

Ett ständigt pågående arbete

6. Rutiner för akuta situationer

Policy

Det ska råda nolltolerans mot diskriminering och kränkande behandling på Solgårdens förskola. Det är all personals ansvar att arbeta för detta.

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

Pedagogerna ska vara nära barnen och hålla god uppsikt över alla platser där barnen leker, både inomhus och utomhus. Personalen ska finnas till hands som stöd och kunna agera direkt vid uppkommande situationer som behöver redas ut. Personalen kommunicerar fortlöpande kring barnens situation på förskolan. Ha en öppen dialog mellan förskola och hem.

Personal som barn och föräldrar kan vända sig till

All personal på förskolan, förskolchef, biträdande förskolchef samt specialpedagog.

Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränks av andra barn

Uppstår en misstänkt kränkande behandling ska personalen föra samtal med berörda barn för att få en bild av vad som hänt. I vissa situationer kan det vara tillräckligt att genom några frågor få händelsen klarlagd och där igenom utagerad. I mer komplicerade fall av kränkning kan utredningsskyldigheten bli mer långtgående och omfatta även samtal med barnens vårdnadshavare. Efter samtal med berörda barn och vårdnadshavare ges en återkoppling till vårdnadshavaren till det misstänkt kränkta barnet. Enligt skollagen är personalen i förskolan skyldig att anmäla till förskolchef. Förskolechefen är i sin tur skyldig att informera detta vidare till huvudmannen. Utredningen dokumenteras

Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränks av personal

Skollag och diskrimineringslagen innehåller ett absolut förbud för de anställda att utsätta ett barn för trakasserier eller kränkande behandling. Kränkningar som begås av personal betraktas som mycket allvarliga då barnet är i beroendeställning. Förskolechef eller någon med motsvarande ledningsfunktion ansvarar för utredningen. Utredningen dokumenteras.

Personal har ansvar att kontakta förskolchef vid misstanke om ett barn kan ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling av en anställd.

Rutiner för uppföljning

All personal på aktuell avdelning ansvarar för att ärendet följs upp. Kontaktperson utses. Kontinuerliga samtal med berörda vårdnadshavare. Kontinuerliga samtal med berörda barn. Uppföljningen dokumenteras.

Rutiner för dokumentation

Skriftlig dokumentation efter varje samtal

7. Information

Vad säger lagen?

Den 1 januari 2009 infördes två nya lagar som skyddar barn och elever från diskriminering, kränkningar och trakasserier. Den ena är diskrimineringslagen som samlar innehållet från flera olika tidigare lagar i en enda lag. Den andra är skollagens kapitel 6 som innehåller regler som avser annan kränkande behandling.

Diskrimineringslagen: "Lagen har till ändamål att motverka diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder."

Skollagen: "Detta kapitel har till ändamål att motverka kränkande behandling av barn och elever" (Skollagen 6 kap. 1§)

Syfte

Förskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling är ett viktigt verktyg för att strukturera likabehandlingsarbetet. I Läroplan för förskola (LPFÖ 98/10) står det att inget barn på förskolan ska utsättas för kränkande behandling. Förskolan skall erbjuda barnen en trygg miljö som samtidigt utmanar och lockar till lek och aktivitet. Syftet är att främja alla människors lika värde oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder, ålder eller könsöverskridande identitet och uttryck. Förskolan skall förebygga och förhindra, trakasserier, diskriminering och kränkande behandling

Ansvarsfördelning

Förskolechef har det yttersta ansvaret för att likabehandlingsplanen upprättas, efterlevs samt årligen utvärderas och upprättar en ny plan. Förskolechef ansvarar för att det vidtas åtgärder för att förebygga och förhindra att barn utsätts för kränkande behandling. Förskolechef ansvarar för att omständigheterna kring uppgivna kränkningar utreds och att det i förekommande fall vidtas åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

8. Förklaring av begrepp som används i likabehandlingsplanen

Diskriminering

Diskriminering är när förskolan på osakliga grunder behandlar ett barn sämre än andra och behandlingen har samband med diskrimineringsgrunderna kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Diskriminering kan vara antingen direkt eller indirekt

Direkt diskriminering: Innebär att ett barn missgynnas och det har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna.

Indirekt diskriminering: Sker när en förskola tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringssätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar ett barn på ett sätt som har samband med diskrimineringsgrunderna.

Trakasserier och kränkande behandling

Trakasserier definieras i diskrimineringslagen som ett uppträdande som kränker ett barns värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Det kan bland annat vara att man använder sig av förlöjligande eller nedvärderande generaliseringar. Kränkande behandling definieras i skollagen som ett uppträdande som kränker ett barns värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund. Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker ett barns värdighet. Några exempel kan vara slag, öknamn, utfrysning och kränkande bilder eller meddelande på sociala medier.

Sexuella trakasserier

Trakasserier kan vara av sexuell art. I förskoleåldern kan det vara svårt att identifiera sexuella trakasserier. De vuxna måste vara uppmärksamma på och agera där barnens lek inte präglas av nyfikenhet och ömsesidighet exempelvis i samband med doktorslek.

Repressalier:

Personalen får inte utsätta ett barn för straff eller annan negativ behandling på grund av att barnet eller vårdnadshavare har anmält förskolan för diskriminering eller berättat att det förekommer trakasserier eller kränkande behandling.

Kön: Med kön avses enligt diskrimineringslagen att någon är pojke eller flicka, kvinna eller man. Även transsexuella personer, alltså personer som har ändrat eller kommer ändra sin juridiska könstillhörighet, skyddas utifrån diskrimineringsgrunden kön. Det är viktigt att bedriva ett målinriktat arbete med sikte på flickors och pojkars situation och villkor i utbildningsväsendet. Förskolan ska motverka traditionella könsmonster och könsroller.

Ålder: Skyddet mot åldersdiskriminering omfattar alla, unga som gamla. Åldersnormen kan se olika ut i olika sammanhang. Generellt drabbas yngre och äldre av diskriminering som har samband med ålder. Skyddet gäller alltså förskolan. Förbudet mot åldersdiskriminering innebär inte att det i förskolan är förbjudet att dela in barnen i åldersgrupper eller på annat sätt beakta deras ålder.

Könsöverskridande identitet: Att någon inte identifierar sig med sin biologiska könstillhörighet som kvinna eller man eller genom klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön. Diskrimineringsombudsmannen har valt att använda sig av begreppen könsidentitet eller könsuttryck eftersom lagens begrepp könsöverskridande identitet eller uttryck signalerar att det som skyddas är en avvikelse från det "normala".

Sexuell läggning: menas homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.

Etnisk tillhörighet: Nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller liknande förhållande.

Religion eller annan trosuppfattning: Religionsfrihet är skyddad i internationella konventioner samt i svensk grundlag. Alla barn har rätt till kunskap och lärande, tankefrihet och religionsfrihet. Vårdnadshavare har också rätt att uppfostra sina barn i enlighet med sin tro. Med annan trosuppfattning menar man en livsåskådning jämförbart med religion t.ex. ateism.

Funktionshinder: Beskriver en varaktig nedsättning av fysiska, psykiska eller intellektuell funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller förväntas uppstå. Till funktionshinder tillhör även allergier, ADHD, dyslexi, syn och hörselskador.